
*Økonomistyring i enhet for kultur – notat til
kontrollutvalget
Risør kommune*

Innhold

Innledning	2
Gjennomføring	2
Kilder.....	2
Hvordan fordeler driftsutgiftene seg innenfor enhet for kultur i Risør kommune?	3
Ansvar 24100 – Kultur leder	4
Ansvar 24200 – Risørhuset	5
Ansvar 24300 – Risør bibliotek	5
Ansvar 24400 – Risør kino.....	6
Innvilges økonomiske tilskudd fra enhet for kultur i Risør kommune i tråd med vedtatte rutiner?	6
Prosjektmidler Kultur.....	7
Kulturmidler Ekspres.....	7
Underskuddsgaranti.....	7
Restmidler	7
Kunstnerstipend og prosjektstipend	8
Fordeling av tilskudd - funksjon	8
Funksjon 385- fordelt på ansvar.....	9
Revisjonens oppsummering	10

Innledning

Sørlandet kommunerevisjon IKS har fått i oppgave av kontrollutvalget i Risør kommune å gjennomføre en undersøkelse av økonomistyringen i enhet for kultur i Risør kommune.

Kontrollutvalget i Risør kommune bestilte prosjektbeskrivelsen i sitt møte den 24. oktober 2024, og den ble vedtatt i sak 39/24 under møtet den 12. desember. Bakgrunn for bestillingen er vedtak i kommunestyret den 26.09.2024, og var en del av sak 24/85 Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027:

Kommunestyret ber kontrollutvalget om å gjennomføre en etterlevelseskontroll ved å se på økonomistyringen i enhet for kultur. Dersom det er behov for mer penger kommer kontrollutvalget tilbake til kommunestyret. Rapporten leveres kommunestyret innen utgangen av 1. tertial 2025.

På bakgrunn av bestillingen og innledende undersøkelse kom kontrollutvalget i samarbeid med revisjonen frem til følgende undersøkelsesspørsmål:

1. Hvordan fordeler driftsutgiftene seg innenfor enhet for kultur i Risør kommune?
2. Innvilges økonomiske tilskudd fra enhet for kultur i Risør kommune i tråd med vedtatte rutiner?

Gjennomføring

Arbeidet har bestått i å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig dokumentasjon for å kunne besvare spørsmålene. Dokumentasjonen er samlet inn gjennom forespørsler, e-poster, samt oppslag i kommunens regnskapssystem og på kommunens hjemmeside. Om dokumentasjonen har vært tilstrekkelig og hensiktsmessig, er gjenstand for revisors skjønn.

Notatet har blitt utarbeidet av Sørlandet kommunerevisjon IKS, med Øyvind Nilsen som utøvende regnskapsrevisor.

Kilder

Følgende kilder er brukt i undersøkelsen:

- Reglement for folkevalgte organer i Risør kommune valgperioden 2023-2027
- Kommunens økonomisystem
- Kommunens hjemmeside (kultur, og e-innsyn møteprotokoller)
- Protokoller fra møter i Kulturutvalget.

Hvordan fordeler driftsutgiftene seg innenfor enhet for kultur i Risør kommune?

Enhet for kultur ligger under sektor for Samfunnsutvikling. Regnskapet for 2024 viser et samlet mindreforbruk på kr 576 981 sammenlignet mot budsjettet.

Enheten består av fire ansvar/avdelinger:

- **Kulturleder**
- **Risørhuset**
- **Risør bibliotek**
- **Risør kino**

Per desember 2024 har enheten totalt 5,03 årsverk, fordelt på 4,18 årsverk i faste stillinger og 0,85 årsverk i midlertidige stillinger. Per januar 2023 hadde enheten 6,68 årsverk.

Tabellen nedenfor viser netto utgifter sammenlignet med det regulerte budsjettet for hver av enhetens ansvarsområder. Totalt har enheten et mindreforbruk på kr 576 981 for 2024.

Enhet for kultur			
Ansvar	Regnskap 24	Regulert budsjett	Avvik
24100 - Kultur leder	6 259 719	6 607 598	347 879
24200 - Risørhuset	648 474	731 956	83 482
24300 - Risør bibliotek	1 987 369	2 005 970	18 601
24400 - Risør kino	1 075 426	1 202 445	127 019
Sum 2024	9 970 988	10 547 969	576 981

Nedenfor følger en oversikt over hver avdeling under enhet for kultur.

Ansvar 24100 – Kultur leder

24100 - Kultur leder			
Konto	Regnskap 24	Regulert budsjett	Avvik mot budsjett
Lønn og sosiale utgifter inkl. sykepenger:	877 969	1 056 598	178 629
Andre driftsutgifter	268 301	357 000	88 699
Kjøp fra Tvestrand kommune, kulturskole	2 176 048	2 457 000	280 952
Kjøp fra private	400 830	700 000	299 170
Tilskudd til private (kulturmidler)	2 929 849	2 192 000	- 737 849
Refusjon fra private (Kulturnatt)	- 20 000		20 000
Refusjon fra fylkeskommunen	- 117 000	- 105 000	12 000
Tilskudd fra fylkeskommunen	- 53 000	- 35 000	18 000
Tilskudd fra kommuner		- 15 000	- 15 000
Tilskudd fra private (banker)	- 56 943		56 943
Avsetning til bundet fond (DKS)	17 164		- 17 164
Bruk av bundne fond (Galleri Kunstparkei	- 163 500		163 500
Sum nettoutgift	6 259 719	6 607 598	347 879

Avdelingen har et mindreforbruk på kr 348 000 sammenlignet med budsjettet etter netto bruk av bundne fond på kr 146 000 i 2024. Per desember 2024 har avdelingen ett fast årsverk.

Utover lønn har avdelingen tre større utgiftsposter:

- Kjøp fra private: kr 400 000
- Kjøp fra Tvedestrand kommune: kr 2,2 millioner
- Tilskudd til private: kr 2,9 millioner

Kjøp fra private omfatter en rekke utgifter knyttet til tjenester levert til Risør kommune. Blant disse er medlemskontingenten til Friluftsrådet Sør på kr 79 000. Friluftsrådet Sør er et kommunalt oppgavefelleskap som arbeider for å fremme friluftsliv i medlemskommunene, hvor Risør kommune deltar. Totalt består kjøp fra private av 62 ulike poster med beløp fra kr 300 til kr 79 000. Disse er attestert og dobbelt anvist, og det vurderes ikke som hensiktsmessig å kommentere hver enkelt post. Budsjettet på posten er på kr 700 000.

Kjøp fra Tvedestrand kommune gjelder kulturskoletjenester innen musikk, dans og kunst. Elevene betaler en egenandel direkte til Tvedestrand kommune. Avtalen mellom Tvedestrand og Risør kommune er ikke innhentet. For 2024 er det betalt kr 2 176 048 for tjenesten, mot et budsjett på kr 2 472 000.

Tilskudd til private på kr 2,9 millioner er gjennomgått i forbindelse med andre undersøkelsesspørsmål. Tilskuddene er fordelt på 46 mottakere, inkludert lag og foreninger, sokn, festivaler, arrangementer og enkeltpersoner som mottar stipend.

Ansvar har mottatt tilskudd på kr 110 000 og refusjoner på kr 137 000.

Ansvar 24200 – Risørhuset

24200 - Risørhuset			
Konto	Regnskap 24	Regulert budsjett	Avvik mot budsjett
Lønn og sosiale utgifter eks sykepenges:	852 710	953 456	100 746
Andre driftsutgifter	188 034	353 500	165 466
Innleie artister, bærehjelp mm.	35 330	30 000	- 5 330
Overføringer til artister (billettinntekt minus leie)	698 420	690 000	- 8 420
Andre salgsinntekter	- 18 475	- 65 000	- 46 525
Billettinntekter	- 893 868	- 950 000	- 56 132
Tilskudd fra fylkeskommunen	- 150 000	- 130 000	20 000
Tilskudd fra staten (Bufdir)	- 972	- 150 000	- 149 028
Tilskudd fra private (Gjensidigestiftelsen)	- 62 704	-	62 704
Sum nettoutgift	648 474	6 607 598	83 482

Risørhuset har status som regionalt kulturhus og inneholder 2 kinosaler, kiosk og bibliotek. Kinosalene blir i tillegg til filmvisning brukt til konserter, teater mm. På kommunens hjemmeside er det lenke til Risørhuset hvor blant annet kultur – og kinoprogram fremgår.

Risørhuset har et mindreforbruk på kr 83 000 sammenlignet med budsjettet. Per desember 2024 utgjør bemanningen totalt 1 årsverk, fordelt på 0,5 årsverk i fast stilling og 0,5 årsverk i midlertidige stillinger. Ved behov leies det inn personell på timelønn.

Billettinntektene vedrører inngang på konserter, teater og andre kulturforestillinger.

Ansvar 24300 – Risør bibliotek

24300 - Risør bibliotek			
Konto	Regnskap 24	Reg budsjett	Avvik mot bud
Lønn og sosiale utgifter eks sykepenges:	1 415 118	1 271 970	- 143 148
Kjøp av bøker	265 850	260 000	- 5 850
Andre driftsutgifter:	347 115	406 000	58 885
Innleie artister	129 360	80 000	- 49 360
Overføringer fra private (Fritt Ord og Gjensidige Stiftelsen)	- 76 154		76 154
Overføringer fra kommuner/fylkeskommuner	- 35 045		35 045
Overføringer fra staten (Bufdir)	- 25 830		25 830
Salg, kiosk mm.	- 33 045	- 12 000	21 045
Sum nettoutgift	1 987 369	2 005 970	18 601

Risør bibliotek har et mindreforbruk på kr 18 600 sammenlignet med budsjettet. Per desember 2024 har avdelingen totalt 1,5 årsverk i faste stillinger, og ved behov leies det inn

personell på timelønn. Vi anser postene i tabellen over som tilstrekkelig informative og ser derfor ikke behov for ytterligere kommentarer.

24400 - Risør kino			
Konto	Regnskap 24	Regulert budsjett	Avvik mot budsjett
Lønn og sosiale utgifter eks sykepenger:	1 378 496	1 724 445	345 949
Kioskvarer	209 240	200 000	- 9 240
Filmleie	346 472	408 000	61 528
Kjøp av lisenser	143 875	155 000	11 125
Andre driftsutgifter:	203 302	350 000	146 698
Kiosksalg	- 478 853	- 635 000	- 156 147
Billettinntekter	- 727 105	- 1 000 000	- 272 895
Sum netto utgift	1 075 426	1 202 445	127 019

Ansvar 24400 – Risør kino

Risør kino har et mindreforbruk på kr 127 000 sammenlignet med budsjettet. Per desember 2024 har avdelingen totalt 1,53 årsverk, fordelt på 1,18 årsverk i faste stillinger og 0,35 årsverk i midlertidige stillinger. Ved behov leies det inn personell på timelønn.

Lønnsutgiftene ligger kr 346 000 under budsjett. Både inntektene og utgiftene er lavere enn budsjettet. Nasjonalt var kinobesøket i 2024 fortsatt lavere enn før pandemien, noe som også gjelder for Risør kino og gjenspeiles i både inntekter og utgifter.

Innvilges økonomiske tilskudd fra enhet for kultur i Risør kommune i tråd med vedtatte rutiner?

Av kommunens vedtatte reglement for folkevalgte organer i Risør kommune valgperioden 2023 – 2027 fremgår det at man har utarbeidet myndighetsområder for kulturutvalgets tildeling av kulturmidler. I reglementet er det fastsatt at kulturutvalget får delegert myndighet for tildeling av kulturmidler på bakgrunn av innstilling fra kommunedirektøren. Kulturpris og talentstipend avgjøres av kulturutvalget på bakgrunn av innspill. Prosjekt- og kunststipend har en egen faglig stipendkomite. Når det gjelder tildeling av kulturmidler, kulturprisen, midler til humanitære organisasjoner og frivillig organisert arbeid, samt talentprisen, fremgår det av reglementet at kulturutvalget får delegert myndighet til å vedta retningslinjene for dette. Slik revisor tolker dette, gis administrasjonen myndighet til å tildele de ovennevnte midlene innenfor et sett med retningslinjer.

Risør kommune deler årlig ut kulturmidler til festivaler, lag og foreninger, seniorer, profesjonelle kunstnere og ungdom. De store festivalene har en egen søknadsfrist og søker om tilskudd for tre år av gangen. Nedenfor finner du en oversikt over tilskuddsordningene i Risør kommune.

Prosjektmidler Kultur

Kulturmidler tildeles prosjekter og aktiviteter som gjennomføres innenfor Risør kommune. Det kan søkes støtte innen følgende kategorier:

- Lag, foreninger og organisasjoner
- Møteplasser for barn og unge

Tildelingene vedtas av Kulturutvalget etter endt søknadsrunde.

Kulturmidler Ekspress

Denne ordningen er for mindre prosjekter som har behov for rask finansiering. Det kan søkes om inntil kr 10 000 per prosjekt. Søknader behandles administrativt innenfor en totalramme på kr 100 000. Søknadsfristen er løpende, med en behandlingstid på inntil fire arbeidsuker.

Ungdom kan søke i et valgfritt medium, for eksempel film, dokument eller fotomontasje. Søknaden må inneholde en tydelig prosjektbeskrivelse, informasjon om antall deltakere og hvem som skal motta midlene. Ungdommens kulturmidler vurderes med noe mildere kriterier enn øvrige søknader.

Det kan søkes innen følgende kategorier:

- **Frie kulturmidler** – Kunstprosjekter av og med profesjonelle kunstnere
- **Sølvfargede kulturmidler** – Kulturaktiviteter av og med pensjonister
- **Ungdommens kulturmidler** – Prosjekter initiert av og for ungdom

Underskuddsgaranti

Kulturaktører kan søke om underskuddsgaranti dersom de har behov for økonomisk støtte etter et avholdt arrangement. Søknaden må sendes senest tre uker etter arrangementet og innen uke 40. Innvilgelse skjer basert på dokumentert behov.

- Det kan kun søkes om underskuddsgaranti for ett arrangement eller én festival per arrangør per år.
- Søknader inntil kr 10 000 behandles administrativt.
- Søknader over kr 10 000 behandles av Kulturutvalget.
- En totalramme på kr 40 000 holdes av til underskuddsgarantier frem til uke 40. Midler utover dette behandles av kommunestyret.

Restmidler

Dersom det gjenstår tilskudd etter søknadsfristen 1. mars 2024, åpnes det for en ny utlysning.

Kunstnerstipend og prosjektstipend

Risør kommune lyser hvert år ut et kunstnerstipend og et prosjektstipend. For 2024 er kunstnerstipendet på kr 270 000, mens prosjektstipendet er på kr 40 000. Kravene og retningslinjene for tildeling av stipendene er tilgjengelige på kommunens hjemmeside.

Fordeling av tilskudd - funksjon

Under følger tilskudd gitt fra enhet for kultur i 2024:

Tilskudd 2024 fordelt på funksjon, konto 470 (tilskudd uten mottytelse)			
Funksjon	Regnskap 24	Regulert budsjett	Avvik
231 - Aktivitetstilbud barn og unge	60 000	60 000	
375 - Muséer	600 000	400 000	-200 000
377 - Kunstformidling	470 000	200 000	-270 000
380 - Idrett og tilskudd til andres idrettssanlegg	129 999	130 000	1
385 - Andre kulturaktiviteter	2 368 270	2 092 000	-276 270
Sum tilskudd 2024	3 628 269	2 882 000	-746 269

Funksjon 231 – Aktivitetstilskudd barn og unge

Risør skolemusikkorps mottar årlig tilskudd på kr 60 000. Det ligger fast inne i detaljbudsjettet for enhet for Kultur, og er med i årlig ramme fra kommunestyret.

Funksjon 375 – Museer

Tilskuddene på funksjon 375 fordeles som følger:

- Kr 200 000 til Risør Kystkultursenter
- Kr 400 000 til Risør Akvarium

Budsjettet for Risør Kystkultursenter føres under konto 370 (kjøp fra private). Det er derfor ikke avvik fra budsjettet på denne funksjonen. Tilskuddene til begge institusjonene er fastsatt i årsbudsjettet til Risør kommune.

Funksjon 377 – Kunstformidling

Det er gitt et tilskudd på kr 200 000 til Galleri Kunstparken, samt kunstnerstipend på kr 270 000 fordelt på fire kunstnere. Avviket på kr 270 000 fra budsjettet skyldes at beløpet er ført under konto 370 (kjøp fra private), og derfor er det ikke noe reelt avvik på denne funksjonen. Kunststipendene i Risør kommune tildeles av en jury som vurderer søknadene. Juryens sammensetning og kriterier kan variere, men den består i hovedsak av fagpersoner innen kunst og kultur. Kulturutvalg eller administrasjonen i kommunen kan være involvert, men det er juryen som gjør den faglige vurderingen av søkerne. I 2024 har det vært tre personer i juryen.

Funksjon 380 – Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg

Tilskuddene på funksjon 380 består av aktivitetstilskudd som tildeles idrettslag i Risør kommune. Tildelingen administreres av Risør Idrettsråd, som fordeler midlene basert på antall medlemmer i de idrettslagene som søker. Risør Idrettsråd er en sammenslutning av idrettslag i kommunen, og det har som hovedmål å fremme og koordinere idrettsaktiviteter på tvers av ulike idrettsgrener. Rådet arbeider med å støtte idrettslagene, tilby råd og veiledning, og bidra til utvikling av idretts- og fritidstilbud for alle aldersgrupper i kommunen. Aktivitetstilskuddet for 2024 har en ramme på kr 130 000, et nivå som har vært uendret i flere år. Bevilgningen er gitt av kommunestyret.

Funksjon 385 – Andre kulturaktiviteter

Tilskuddene på funksjon 385 er gitt til 33 ulike aktører. Utbetalingene er fordelt på Kultur leder og Risørhuset, jf. tabellen nedenfor. Budsjettet er overskredet med kr 276 269. Det er brukt kr 160 000 av bundne fond til å dekke tilsvarende utbetaling (tilskudd). Når vi tar hensyn til dette, er den reelle overskridelsen mot budsjettet kr 116 580.

Funksjon 385- fordelt på ansvar

Under følger spesifikasjon av tilskudd gitt fra funksjon 385 – Andre kulturaktiviteter

Tilskudd 2024 fordelt på ansvar, funksjon 385, konto 470 (tilskudd uten mottytelse)			
Ansvar	Regnskap 24	Regulert budsjett	Avvik
24100 - Kultur leder	1 669 850	1 402 000	-267 850
24200 - Risørhuset	698 420	690 000	-8 420
Sum tilskudd 2024	2 368 270	2 092 000	-276 270

24100 – Kultur Leder

Tilskuddet fra ansvar 24100 er fordelt på ulike prosjekter, som spesifisert i tabellen under:

Tilskudd 2024 fordelt på prosjekt, konto 470 (tilskudd uten mottytelse)	
Prosjekt	Regnskap 24
Ført uten prosjekt	5 000
1919 - Kulturnatt (Drift)	20 000
2010 - Kunst- og kunstnersatsing i Østre Agder	160 600
2075 - Kulturmidler	1 484 250
Sum 2024	1 669 850

Prosjekt 1919 – Kulturnatt er det utbetalt 20 000. Det er tilsvarende inntekt ført på konto «refusjon fra private». Fire selskaper har sponset arrangementet med kr 5 000 hver, øremerket til musikere.

Prosjekt 2010 - Kunst- og kunstnersatsing i Østre-Agder er det utbetalt kr 160 600. Prosjektet går i null, da utbetalingene er dekket av bundne driftsfond. Midlene er utbetalt til Galleri Kunstparken for å finansiere kunstsatsing i Østre Agder og profesjonalisering av

kunstnere. Kommunen mottok i 2020 et tilskudd på kr 300 000 fra fylkeskommunen, og utbetalingen i 2024 tilsvarer det resterende beløpet på fondet.

Prosjekt 2075 – Kulturmidler er de største tilskuddsmottakerne:

- Villvin Kunsthåndverksmarked: kr 150 000 (2024)
- Risør Trebåtfestival: kr 150 000 (2024)
- Risør Kammermusikkfest: kr 703 000 (2024)

De store festivalene har en egen søknadsfrist og søker om tilskudd for tre år av gangen. Kulturutvalget fattet vedtak om utbetalingene for 2024 i møte den 08.12.2021. Ifølge saksprotokollen ble det da tildelt:

- Kr 650 000 til Risør Kammermusikkfest
- Kr 150 000 til Villvin Kunsthåndverksmarked
- Kr 150 000 til Risør Trebåtfestival

Tilskuddet til Kammermusikkfestivalen økes årlig i tråd med kommunal deflator. Det ble 2022, 2023 og 2024, utbetalt henholdsvis kr 650 000, kr 674 000 og kr 703 000.

Utover støtten på kr 1 million til de store festivalene, er det fordelt ytterligere kr 481.250 i kulturmidler til 24 aktører fordelt på 27 tildelinger. Beløpene varierer fra kr 3 000 til kr 40 000 per utbetaling. Kulturutvalget har vedtatt 22 av tildelingene, som utgjør totalt kr 442 250, mens fem tildelinger på til sammen kr 39 000 (Kulturmidler Ekspres) er vedtatt administrativt. Av de samlede utbetalingene i 2024 er 10 basert på vedtak fattet av Kulturutvalget i 2023, og disse beløper seg til kr. 154 250.

24200 – Kultur Risørhuset

Tilskuddene ført på **konto 470 «tilskudd til private»** under ansvar **Risørhuset** gjelder nettoutbetaling av billettinntekter. Aktørene som arrangerer teaterforestillinger, konserter eller andre arrangementer, betaler leie for lokalet. Utbetalingene tilsvarer billettinntektene minus leiekostnader og eventuelle andre utgifter. Dette regnes derfor ikke som tilskudd, og det kan se ut som om utbetalingene er ført på feil konto.

Revisjonens oppsummering

Revisjonen har undersøkt hvordan driftsutgiftene fordeler seg på kultur og om økonomiske tilskudd fra enhet for kultur innvilges i tråd med vedtatte rutiner. Vi har innhentet informasjon fra kommunens økonomisystem, fra e-innsyn på kommunens hjemmesider og fra samtaler med ansatte i kommunen.

Revisjonen vurderer at enhet for kultur i all hovedsak har fulgt vedtatte rutiner ved innvilgelse av tilskudd. Når det gjelder spørsmålet om hvordan driftsutgiftene fordeler seg,

kan vi konkludere med at ansvarene har holdt seg innenfor budsjett, og at inntektene og utgiftene tilsynelatende er ført på riktig ansvar.